

Predikan 4 sönd. i advent

2020-12-20

Predikan på distans

Kyrkoherde Sten Rydh

Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige

Herren är nära

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Kom denna stund med din helige Ande genom ordet och tala till våra hjärtan. Hjälp oss att förstå ordet, fast tro på det och leva efter det, nu och alla dagar. Ge oss en välsignad och stilla julhögtid då vi får falla ner inför det lilla barnets krubba och förstå att där vilar den sanne Guden som en sann människa. för vår skull. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. *Amen.*

Predikotext. Evangeliet 1:a årg. Joh. 1:19-28

19. Detta är Johannes vittnesbörd när judarna sände präster och leviter från Jerusalem för att fråga honom vem han var. 20 Han bekände och förnekade inte, han bekände: "Jag är inte Messias." 21 De frågade honom: "Vem är du då? Är du Elia?" Han sade: "Nej, det är jag inte." – "Är du Profeten?" Han svarade: "Nej."

22 Då sade de till honom: "Vem är du då? Vi måste ge ett svar till dem som har sänt oss. Vad säger du om dig själv?" 23 Han svarade med profeten Jesajas ord: "Jag är rösten som ropar i öknen: Gör vägen rak för Herren!"

24 De som var utsända kom från fariseerna, 25 och de frågade honom: "Varför döper du då, om du varken är Messias eller Elia eller Profeten?" 26 Johannes svarade dem: "Jag döper i vatten. Men mitt ibland er står en som ni inte känner. 27 Han kommer efter mig, och jag är inte värdig ens att lossa remmen på hans sandal." 28 Detta hände i Betania på andra sidan Jordan där Johannes döpte.

Johannes bekänner i vår text att han inte ens är värdig att lossa remmarna på Jesu sandaler. Men fariseerna kände inte igen Jesus som Messias. Johannes sade till dem: *Mitt ibland er står en som ni inte känner* (v. 26). Så är det tyvärr för många även idag i julens tid. Mitt ibland dem står en som de inte känner. Det är Bibelns Kristus, Frälsaren, Guds egen Son, född av Fadern före all tid och i tiden född av jungfru Maria. De flesta hos oss vet väl fortfarande något lite om Jesus Kristus, trots att bibelkunskapen avtar med stor hastighet. År 1919 avskaffades Luthers lilla katekes i skolorna i Sverige och ersattes av en uttunnad morallära, och man skulle nog kunna säga att bibelkunskapen hos vårt folk sedan dess har avtagit med kvadraten på tidsavståndet. Längre användes dock David Hedgårds fina läroböcker om Bibeln och kristendomen i många skolor.

Men 1946 fick den radikale ateisten Stellan Arvidsson tillsammans med Alva Myrdal de centrala rollerna i statens skolkommision. Deras uppdrag var att bygga det nya skolsystem som skulle ersätta den traditionella skolan med den sköna, nya

värld där traditioner och auktoritetstänkande kastats ut och ersatts av sekularism och radikalt individualitetstänkande. 20 år senare hade Arvidsson och Myrdal lyckats baxa igenom sin nya skola och läroplan. Trots ett massivt folkligt motstånd med den svindlande summan på över två miljoner namnunderskrifter kunde kristendomsundervisningen avskaffas.” (citat från wikipedia). Därmed förbjöds också Hedegårds böcker att användas i skolan och en särskild granskningsgrupp skulle se till att inga trosutsagor framfördes i böckerna utan att man samtidigt ifrågasatte dessa. Otroligt men sant!

Men Bibelns ord kunde inte tystas. Hedegårds fina översättning av Nya Testamentet lästes fortfarande av väldigt många. För dem räckte det inte med julgran, julmat, julklappar och Kalle Anka på julafton. Många människor törstade fortfarande efter Guds rena och klara ord och ville ha andlig föda, inte minst vid de stora, kristna högtiderna, men också i vardagen. Och så fortsatte den kristna kyrkan att fira jul i tron att Kristus verkligen är den som profeter, evangelister och apostlar vittnar om.

Vi som är äldre har med smärta själva sett hur fort ett land kan avkristnas. Vi har också hört om stora kristna väckelser bland folk som befunnit sig bakom järn- och bamburidåer. Så får man inte vara hemmablind och tro att allt är som i den svenska ankdammen. Gud låter sitt evangelium predikas och tros var och när han själv vill.

Det avgörande är att HERREN är nära dem som har en ödmjuk och förkrossad ande. För detta använder Gud sin hammare, som profeten Jeremia skriver:

Är inte mitt ord som en eld, säger Herren, och som en slägga som krossar klippan? ... Jag är emot profeterna, säger Herren, de som bär fram sin egen tungas ord och säger: ”Så säger Herren.” Jag är emot dem som profeterar falska drömmar, säger Herren. När de berättar dem vilseleder de mitt folk med sina lögnen och sitt skryt. Det är inte jag som har sänt dem eller gett dem något uppdrag, och de kan inte hjälpa detta folk, säger Herren (Jer. 23:29, 31f).

Genom denna slägga, denna väldiga hammare vill Gud krossa alla syndiga och egenrättfärdiga hjärtan och alla ogudaktiga tankar. Han vill visa oss att vi inte är ett dugg bättre än fariséer och hycklare som inte ville kännas vid Kristus när han kom. Jesus säger att våra hjärtan är onda. Hur kan vi med onda hjärtan fira en välsignad jul?

Svaret är att Herren är nära. Han kommer till oss idag med lagens slägga och hammare för att krossa våra hårda hjärtan. Han vill att vi skall bekänna vår synd och skuld och obotfärdighet. Han vill visa oss att den största synden är att förakta Gud och hans heliga Namn. Att inte älska Gud över allting, att inte bedja, lova och prisa Herren, att inte lyssna till hans heliga Ord är den största synden enligt tio Guds buds första tavla. Men människan vill gärna tro att Gud är tacksam mot oss om vi undviker och låter bli de värsta synderna som mord, äktenskapsbrott, lögn och bedrägeri och lever som anständiga, ärbära människor. Mer kan han väl inte kräva av oss! Det där med att läsa Bibeln, gå i kyrkan och använda sakramenten tycker man är överflödigt. Det räcker väl om man ser positivt på religionen och besöker gudstjänsten någon eller några gånger per år. Man vill ju inte bli någon andlig ”extremist” eller ”fundamentalist”! Ett högtidligt och fint julfirande då man också bryr sig om sina nära och kära och kanske till och med de fattiga och utslagna måste väl ändå räcka till inför Gud!

Men då har man inte förstått någonting alls av sann kristendom. Man har inte förstått Johannes döparens allvarliga ord:

”Mitt ibland er står en som ni inte känner. Han kommer efter mig, och jag är inte värdig ens att lossa remmen på hans sandal.”

Det är först när vi lärt känna Herren som vi genom tron kan leva ett kristet liv. Han måste först komma till oss och kalla oss genom sitt ord. Det är först när den helige Ande genom ordet får tala till oss om syndens allvar och Guds nåds härlighet som vi kan komma till tro. Och det är först genom tron på Kristus som vi lär känna Gud. Därför sammanfattar vi predikan om att Herren är nära i tre punkter:

1. Johannes döparen avslöjar vår synd.
2. Johannes döparen vittnar om Kristus.
3. Johannes döparen lär oss att fira julen på rätt sätt.

1. Johannes döparen avslöjar vår synd.

Johannes framhåller inte sig själv, endast sitt ämbete. Han säger: *”Gör vägen rak för Herren!”* Att jämna vägen för Kristus var hans uppgift. Han skulle förkunna att profeternas utsagor var sanna och att Messias därför skulle komma till världen som sann Gud och sann människa. De utsända ville veta vem Johannes var och uppdragsgivarna ville nog helst av allt avslöja honom som en bedragare därför att han talade så strängt om deras synder. Men Johannes pekar bara på Jesajas profetia och säger: *”Jag är rösten som ropar i öknen: Gör vägen rak för Herren!”* Yxan var satt till roten på det höga trädet, som skulle fällas. Det är vårt högmod, vår arvsynd, vår brist på sann gudsfruktan som först måste avslöjas och huggas ner för att jämna vägen för Messias. Han är ju det rotskott som skulle skjuta upp ur stubben av det avhuggna trädet. Han är telningen av Jesse rot och stam. Det betyder att lagens predikan först måste straffa all synd och otro innan evangelium om Kristus kan predikas. En sann omvändelse och kristendom måste börja med bekännelsen: *”Jag fattig, syndig människa, som med synd född i alla mina livsdagar på mångfaldigt sätt har brutit mot dig...”*

2. Johannes döparen vittnar om Kristus.

Johannes vänder våra blickar från oss själva till dopet och Kristus. Han säger: *”Jag döper i vatten. Men mitt ibland er står en som ni inte känner. Han kommer efter mig, och jag är inte värdig ens att lossa remmen på hans sandal”* (v. 26f).

Fastän Johannes beskrivs som den störste profeten är han inte alls värdig. Han är inte ens värdig att lossa skoremmarna på Jesu fötter. Tvärtom är det vi människor som måste ta av skorna från våra fötter inför Gud såsom Herren sade till Mose när Han mötte honom i den brinnande busken: *”Kom inte närmare! Ta av dig skorna, för platsen där du står är helig mark.”* Och han sade: *”Jag är din fars Gud – Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud.”* Då dolde Mose ansiktet, för han bävade för att se på Gud (2 Mos. 3:5f). Vi är inte värdiga. Men ändå vill Gud inbjuda oss till sitt rike. Det beror på att Gud, Fadern, älskar varje syndare så mycket att han har sänt sin Son som människa till att dö för var och en av oss. Vi skall därför lyssna på Johannes döparens ord när han säger till oss: *”Se Guds Lamm som tar bort världens synd!”* (Joh. 1:29). Genom dopet renar

Gud oss i kraft av löftesordet: *"Den som tror och blir döpt ska bli frälst"* (Mark. 16:16). Och i nattvardens sakrament tillsäger Gud oss samma förlåtelse: *"Ta detta, det är min kropp." Och han tog en bägare, tackade Gud och gav åt dem, och de drack alla ur den. Och han sade till dem: "Detta är mitt blod, förbundsblodet, som blir utgjutet för många"* (Mark. 14:22ff). Samma ovillkorliga förlåtelse skänker Gud oss i bikstens heliga sakrament: *"Jesus sade än en gång till dem: "Frid vare med er! Som Fadern har sänt mig sänder jag er." Sedan han sagt detta, andades han på dem och sade: "Ta emot den helige Ande! Om ni förlåter någon hans synder så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder så är han bunden."* (Joh. 20:21ff).

3. Johannes döparen lär oss att fira julen på rätt sätt.

Först genom Johannes döparens och andra profeters och apostlars predikan lär vi känna Jesus på rätt sätt. En jul som saknar den levande tron på Frälsaren är ingen rätt jul. Men när Johannes har fått avslöja vår synd och genom evangelium peka på Kristus, Guds lamm, som borttager världens synd, skänker Gud tron i våra hjärtan när och var han vill. Den som så genom ordet och sakramenten har blivit omvänd och fått tron i sitt hjärta har också blivit rättfärdiggjord och fått den helige Andes gåva. Själva kan vi aldrig ta oss detta eller bestämma att nu, just nu avgör jag mig för Gud. Då blir det endast ett mänskligt verk, en mänsklig avgörelse. Men när Gud genom ordet och sakramenten verkar i våra hjärtan sker en sann omvändelse. Vi får då också Guds kraft att med vår nya människa kämpa mot den gamle Adam, som stretar emot allt vad han kan. Guds Andes kraft besegrar och dödar dock den gamle Adam och vinner en slutlig seger om vi förblir i tron intill änden.

Vi får då också med glädje hålla fast vid alla vackra jultraditioner hur de än är utformade, med julmat, julgåvor, vackra prydnader och välgörenhet mot dem som behöver oss. Alla dessa trons frukter växer ur kärleken i ett pånyttfött sinne och varar mycket längre än den korta julhögtiden. Den varar också under arbetets möda, under svårigheter, sjukdomar, lidanden och prövningar. Den varar när de andliga fienderna rasar och Guds ord förnekas, ja när vi också blir föraktade och förföljda för Kristi skull. Mitt i allt detta är Herren nära. Han går med oss alla dagar och släpper oss inte ur sin milda hand. Så skall vår julglädje till sist fullbordas i den eviga saligheten när vi får skåda Frälsaren ansikte mot ansikte. Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. *Amen.*